

The Art of Open Content
DEAF04 - Dutch Electronic Art Festival - www.deaf04.nl
12 november 2004, 15:00-18:00

Inhoud

Introductie	2
Programma	3
Case study: V2_'s archief: documentatie van het project <i>whisper</i>	4
Case study: Nederlands Instituut voor Mediakunst - Nieuwe technieken en copyrightissues voor distributie	6
Case study: Gebruik van digitaal erfgoed binnen projecten van Waag Society (Verhalentafel, Register van de Dag van Gister)	7
Creative Commons - introductie	9
Creative Commons Nederland	10
Alternatieve modellen voor auteursrecht	12
Links	14
Auteursrecht - algemeen.....	14
Open Content & Creative Commons.....	16

Deze expertmeeting wordt georganiseerd in samenwerking met Virtueel Platform (NL).

Virtueel Platform[®]

Introductie

Culturele instellingen en archieven die hun collecties via het web willen ontsluiten, stuiten in veel gevallen op problemen met het auteursrecht. Deze problemen variëren van onvindbaarheid van rechthebbenden tot uiteenlopende visies en overeenkomsten rond rechtenkwesies bij makers en auteursrechtverenigingen. Toch is er bij heel wat - vooral producerende - organisaties een groot potentieel aanwezig van informatie die deel zou kunnen uitmaken van een creatief publiek domein of "commons".

In juni 2004 werd de Nederlandse versie van de Creative Commons-licenties gelanceerd. Dit zijn open gebruiksvergunningen die tegelijk de auteursrechten van de maker beschermen en een flexibeler (her)gebruik van de inhoud mogelijk maken. Waar ligt hun toepasbaarheid? Hoe kunnen instellingen er concreet mee aan de slag, hoe geschiedt de integratie in bestaande collecties en vanuit bestaande overeenkomsten met makers? Hoe verhouden open licenties zich tot (adviezen rond) het huidige auteursrechtbeleid, en welke vragen en opmerkingen zijn er vanuit de sector naar het beleid toe?

Tijdens de expertmeeting worden in drie parallele sessies evenveel concrete case studies gepresenteerd.

- Het archief van V2_, met (onder andere) documentatie van heterogene kunstprojecten, in eigen huis ontwikkeld door interdisciplinaire teams. Als voorbeeldcase wordt de documentatie van het werk whisper (Thecla Schiphorst, Susan Kozel - 2002-3) behandeld.
- Het Nederlands Instituut voor Mediakunst behandelt de frictie tussen auteursrecht en belangen van videokunstenaars van wie het werk gedistribueerd en gepresenteerd wordt, versus de open source ontwikkelingen in het eigen medialab.
- Waag Society behandelt de problematiek van "remixen" van cultureel erfgoed in een aantal afgeronde en actuele projecten.

Deze ervaringen worden in de tafelgesprekken geconfronteerd met het huidige beleid, met een afweging van de mogelijke rol van open licenties.

Programma

- 14:45 Deuren open
- 15:00 Inleiding door Anne Nigten (V2_)
- 15:15 Drie parallelle tafeldiscussies met concrete cases
- Case: V2_'s archief (gemodereerd door Dick Rijken)
 - Case: Nederlands Instituut voor Mediakunst (gemodereerd door Michiel Schwarz)
 - Case: Waag Society (gemodereerd door Sjoera Nas)
- 16:45 Pauze
- 17:00 Plenaire discussie, gemodereerd door Anne Nigten
- 18:00 Einde

Case study: V2_'s archief: documentatie van het project *whisper*

door Sandra Fauconnier
moderator: Dick Rijken
<http://archive.v2.nl/>

V2_ onderhoudt sinds een vijftal jaar een uitgebreide archiefdatabase, met documentatie van de eigen geschiedenis, activiteiten en projecten ontwikkeld in V2_Lab, V2_'s medialab (<http://lab.v2.nl/>).

Sinds de zomer van 2003 wordt een beperkt gedeelte van dit archief via het web ontsloten (<http://archive.v2.nl/>).

V2_ is erg geïnteresseerd om die online ontsluiting uit te breiden en te verbreden, en wil - waar mogelijk - hierbij op een opener manier met auteursrecht omgaan, zodat de inhoud en documentatie in het archief makkelijker hergebruikt kan worden voor onderwijs- en onderzoeksdoeleinden en bij uitwisseling met andere organisaties. V2_ wordt hierbij echter geconfronteerd met een complexe situatie waarbij de belangen van verschillende rechthebbenden tegen elkaar afgewogen dienen te worden.

Om deze complexiteit te illustreren, wordt hier de documentatie van één kunstproject toegelicht. *whisper* (2002-3) van Thecla Schiphorst en Susan Kozel is een onderzoeks- en ontwikkelproject van "wearable architectures" - draagbare technologie die emotionele interactie mogelijk maakt.

whisper werd als "artist in residency"project deels bij V2_Lab ontwikkeld; het is een typisch voorbeeld van een project dat gecreëerd is door een omvangrijk interdisciplinair team van choreografen, wetenschappers, software- en hardware-ontwikkelaars.

V2_ beschikt over een grote hoeveelheid waardevol documentatiemateriaal over dit project. Voorbeelden hiervan:

- conceptteksten over het onderzoekstraject, geschreven door Thecla Schiphorst en Susan Kozel;
- zowel "proprietary" als potentieel open source code van een aantal softwarecomponenten van het project;
- visuele en tekstuele documentatie van de configuratie van de hardware voor een demonstratieversie van de technologie, ontwikkeld door medewerkers van V2_ in samenwerking met de kunstenaars;
- een aantal fotoreeksen die het onderzoeksproces naar textiel en visuele vormgeving illustreren; de foto's werden deels gemaakt door de kunstenaars, deels door V2_'s freelance huisfotograaf Jan Sprij;
- videodocumentatie van een demonstratie van de *whisper*-technologie tijdens DEAF03: een participatieve installatie waarbij geïnteresseerde deelnemers de draagbare "tools" uitproberen.

Deze kleine greep uit het aanbod toont aan dat V2_ te maken heeft met een complexe mengvorm van open en gesloten softwarecode, en documentatie waar een groot aantal (internationale) rechthebbenden belangen bij heeft, op het gebied van auteursrecht en morele rechten. Omwille van deze complexiteit is een groot deel van deze documentatie dan ook niet online, publiek toegankelijk.

In hoever kunnen culturele instellingen zoals V2_ zelf gebruik gaan maken van opener modellen voor auteursrecht, zoals Creative Commons, wanneer een groot deel van de eigen inhoud aan andere rechthebbenden toebehoort? Dient de huidige auteursrechtwetgeving de ontsluiting van dit soort documenten niet eerder te bevorderen in plaats van af te remmen? Kunnen er ook vanuit het perspectief van culturele instellingen modellen bedacht worden die het regelen van dergelijke rechtenkwesities in de toekomst vergemakkelijken?

Case study: Nederlands Instituut voor Mediakunst - Nieuwe technieken en copyrightissues voor distributie

door Gaby Wijers

moderator: Michiel Schwarz

<http://www.montevideo.nl/>

Het Internet biedt het Nederlands Instituut voor Mediakunst nieuwe mogelijkheden om haar collectie te distribueren middels streaming video technieken. Distributie kan zo op den duur makkelijker, sneller en waarschijnlijk goedkoper verlopen. Daar staat echter auteursrechtelijke problemen tegenover ;

1. De wijze van vertoning is min of meer oncontroleerbaar dwz is afhankelijk van de situatie van de "ontvanger" bovendien kan een ieder zonder tegenmaatregelen vooralsnog via internet het kunstwerk downloaden en vertonen waar en wanneer men wil. Professionele vertoning is in dat geval niet meer aan de orde. Veel kunstenaars hebben daar bezwaren tegen en willen de controle niet uit handen geven.
2. Een tweede probleem is het financiële aspect. Wanneer de werken gratis aangeboden worden is er uiteraard geen probleem. Maar wanneer er een vergoeding aan de gebruiker (ten gunste van de kunstenaar) wordt gevraagd moet er een systeem ontworpen worden voor het beheersen van het gebruik.

De houding van de kunstenaars ten opzichte van auteursrechten is divers. Er zijn kunstenaars die toestemming geven hun werk, meestal gemaakt voor een ander medium, te ontsluiten via internet. Maar er zijn, uiteraard, ook kunstenaars die dit absoluut niet willen. Deze staan op het standpunt dat werk en medium een eenheid vormen en derhalve in geen geval los van elkaar gezien kunnen worden. Ook zijn er kunstenaars die de ontvangstkwaliteit bij de meeste gebruikers te slecht vinden waardoor streaming als nieuw podium voor hun kunstwerken vooralsnog uitgesloten lijkt. Verder speelt de context van de presentatie van het werk hierbij een rol.

Vraagstelling casestudie Nederlands Instituut voor Mediakunst:

- Hoe komen we uit deze impasse?
- Is het wenselijk om voor bovengenoemde kunstenaars een geschikte manier te ontwikkelen om hun auteursrecht (gedeeltelijk) vrij te geven en zo ja hoe?
- Wat levert het de kunstenaars op?

Case study: Gebruik van digitaal erfgoed binnen projecten van Waag Society (Verhalentafel, Register van de Dag van Gister)

door Paul Keller en Dick van Dijk
moderator: Sjoera Nas
<http://www.waag.org/>
<http://www.verhalentafel.nl/>

Waag Society heeft in de afgelopen jaren een aantal projecten gedaan waarin òf archiefmateriaal van derde partijen gebruikt wordt (Verhalentafel) òf door gebruikers materiaal geproduceerd wordt dat in een project archief terecht komt (Verhalenaltaar, Animatiemachine, Register van de dag van gister). Hierbij is tot heden geen gebruik gemaakt van open content modellen. Register van de dag van gister zal waarschijnlijk het eerste omvangrijke Waag project zijn waarbij gebruikers de door hun gemaakte werken onder een Creative Commons licentie beschikbaar gaan stellen.

In deze case study willen wij een tweetal probleemstellingen analyseren. De eerste problematiseert de rol van open content binnen projecten waarin alternatieve vormen van content gebruik nagestreefd worden. Voorbeeld hiervoor is de verhalentafel: een multimediaal meubel gemaakt voor 80plussers dat hen in staat stelt via een eenvoudige interface audiovisuele herinneringen uit het verleden te bekijken en te becommentariëren. (www.verhalentafel.nl)

De tweede probleemstelling doelt op de productie van content. Waag Society heeft een aantal projecten gerealiseerd die gebruikers in staat te stellen om eigen content (animaties, plaatjes, videoclips) te produceren. Binnen deze – vooral op speciale doelgroepen zoals ouderen of kinderen gerichte – projecten wordt geprobeerd gebruikers door intuïtieve interfaces tot het maken van content te 'verleiden'. Tot nu toe betekent dit dat de auteursrecht gerelateerde overwegingen geen plaats in het ontwerp proces hadden. Voor het project Register van de dag van gister (nog niet online) wordt nu voor het eerst geprobeerd om het licenseren van de werken (Creative Commons) voor de gebruikers transparant te maken.

Toegang tot publieke content voor cultureel gebruik. Het project verhalentafel heeft nog eens duidelijk gemaakt hoe moeilijk het is om vrije toegang tot archieven met publieke content te verkrijgen. Onlangs heeft stichting SURF een overeenkomst met het instituut voor beeld en geluid afgesloten waardoor onderwijsinstellingen toegang tot het archief van het instituut voor beeld en geluid verkregen hebben. Is een dergelijke uitzondering niet ook voor culturele instellingen nodig of is het verstandiger geheel vrije toegang tot publieke archieven te eisen omdat deze tenslotte vrijwel geheel met publieke middelen gefinancierd zijn?

Integreren van open content modellen in projecten met een archief functie: In projecten van Waag Society waarbij gebruikers zelfstandig content maken en opslaan zijn tot nog toe geen afspraken omtrent hun auteursrechten gemaakt. Met de

beschikbaarheid van de Creative Commons licenties in Nederland zijn wij begonnen te kijken hoe deze in dergelijke projecten geïntegreerd kunnen worden.

Het centrale probleem hierbij heeft zijn oorsprong in het streven om participatie binnen deze projecten zo intuïtief/gemakkelijk mogelijk te maken. Als de gebruiker binnen dit proces nog vragen over de overdracht van zijn auteursrechten (c.q. het licenseren van bepaalde delen ervan) moet beantwoorden dan word hierdoor juist weer een drempel opgeworpen. Aan de andere kant is het materiaal dat binnen dit soort projecten gegenereerd wordt zonder een transparante aanpak van auteursrechten van de gebruikers/makers niet herbruikbaar. Dit betekent dat de publieke archief functie die deze projecten mede te doel hebben niet gerealiseerd kan worden.

Het is duidelijk dat het huidige auteursrecht niet echt geschikt is voor situaties waar potentieel iedereen werk kan maken dat via (publieke) archieven voor verschillende vormen van hergebruik geschikt is. Creative Commons heeft hiervoor een grensverleggend model ontwikkeld waarmee het vrij geven van bepaalde rechten extreem gesimplificeerd is. Toch zijn er nog steeds doelgroepen (zoals ouderen, scholieren) voor wie de door Creative Commons aangeboden keuzemogelijkheden mogelijk afschrikkend werken. Hoe kunnen voor deze doelgroepen geschikte manieren ontwikkeld worden om hun auteursrechten (gedeeltelijk) vrij te geven?

Creative Commons - introductie

Bron: Wikipedia, de vrije encyclopedie
http://nl.wikipedia.org/wiki/Creative_Commons
Versie 17 oktober 2004, 22:25

Dit artikel is beschikbaar onder de GNU Free Documentation License:
<http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>

Creative Commons (CC) is een oorspronkelijk Amerikaans project voor het bevorderen van open content. Het wil het mogelijk maken om creatieve werken vrijer beschikbaar te stellen dan bij traditioneel auteursrecht of copyright mogelijk is, zodat die werken bijvoorbeeld makkelijker gekopieerd en verspreid kunnen worden of dat anderen er verder aan kunnen werken. Het project biedt verschillende vrije licenties aan die copyrighthouders kunnen gebruiken om bij het verspreiden van informatie problemen te voorkomen die door de huidige auteursrechtwetgeving kunnen optreden.

Het initiatief werd in 2001 opgericht door onder andere Lawrence Lessig, een belangrijk pleitbezorger voor een soepeler systeem van auteursrecht. Creative Commons omvat een aantal internationale projecten om de licenties te vertalen van het Engels en van het Amerikaanse recht naar andere talen en andere rechtssystemen.

De vier punten van de CC licenties:

- BY: Attributie: kopiëren, distributie, vertoning en uitvoering van het werk en afgeleide werken op voorwaarde van het geven van credit
- NC: Non-commercieel: kopiëren, distributie, vertoning en uitvoering van het werk en afgeleide werken alleen voor non-commerciële doelen
- ND: No Derivative Works: kopiëren, distributie, vertoning en uitvoering van het werk is toegestaan, maar niet het veranderen van het werk
- SA: Share Alike: distributie van afgeleide werken is alleen toegestaan onder een zelfde licentie, zie ook copyleft.

Er zijn verschillende CC licenties, die genoemd worden naar welke van de hierboven genoemde punten ze bevatten. Zo is er bijvoorbeeld CC-BY, die wel BY maar niet NC en SA bevat, of CC-BY-NC-ND, die wel BY, NC, ND bevat, maar niet SA.

Het Instituut voor Informatierecht van de Universiteit van Amsterdam (IViR) heeft in samenwerking met de Waag Society en stichting Nederland Kennisland (in het kader van DISC) Nederlandse versies van de Creative Commons licenties ontwikkeld. Bernt Hugenholtz en Nynke Hendriks van het IViR hebben de licenties vertaald naar en aangepast aan het Nederlandse recht. Met de licenties kunnen Nederlandse schrijvers, fotografen, filmmakers, musici en andere contentproducenten straks hun werk vrij voor het publiek beschikbaar maken. Je kunt de Nederlandse versie van de licentie vinden op de website van de Creative Commons.

Creative Commons Nederland

Bron: <http://nl.creativecommons.org/meer/about.php>

Op dit artikel is een Creative Commons Licentie van toepassing:
<http://creativecommons.org/licenses/by/1.0/nl/>

Creative Commons Nederland is tot stand gebracht in het kader van een samenwerking van DISC (Domein voor innovatieve Software en Content) en het Instituut voor Informatierecht (IViR) van de Universiteit van Amsterdam. In het kader van het iCommons initiatief ter internationalisering van de Creative Commons Licenties werken wij sinds begin van het jaar 2004 aan de introductie van de Licenties in Nederland.

Domein voor Innovatieve Software en Content (DISC)

DISC richt zich op maatschappelijke organisaties in het publieke domein die aan de slag willen met open source software maar niet zo goed weten waar te beginnen. DISC zal op heldere wijze en in normale taal de mogelijkheden voor een open source strategie presenteren.

DISC neemt zo een aantal belemmeringen weg voor het gebruik van open source software en content en zal organisaties beter in staat stellen gebruik te maken van elders bewezen innovaties in het publieke domein.

Het publieke domein op het internet is namelijk groter dan ooit tevoren. De meeste huishoudens hebben inmiddels internet. Een steeds grotere groep mensen en organisaties zoals buurtverenigingen, sportclubs, amateurtheaters en andere vrijwilligersorganisaties geeft het publieke domein op internet vorm. Dit zorgt voor nieuwe gebruiksmogelijkheden.

Met zoveel mensen op het internet wordt het wiel op vele plaatsen tegelijk uitgevonden. Wat een krachtig publiek domein op internet nodig heeft, is bundeling van expertise en ruimte voor innovatie.

Om deze maatschappelijke en culturele organisaties te ondersteunen is Stichting Nederland Kennisland samen met Waag Society het project DISC gestart. Domein voor Innovatieve Software en Content.

Instituut voor Informatierecht (IViR)

Het Instituut voor Informatierecht (IViR) is een onderzoeksinstituut dat is verbonden aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Amsterdam.

Zo'n dertig medewerkers doen onderzoek naar de juridische aspecten van de productie, opslag, verspreiding en het gebruik van informatie. Thans behoort IViR tot de

belangrijkste onderzoeksinstituten op dit gebied ter wereld. Naast onderzoek verzorgt IViR onderwijs voor de rechtenfaculteit. Tevens worden PAO-cursussen gegeven.

Voor Creative Commons Nederland heeft het IViR de rol van de 'Legal Project Lead' en is verantwoordelijk voor de vertaling van Amerikaanse licenties naar Nederlands recht. Dit werk is uitgevoerd door Prof. P. Bernt Hugenholtz and Nynke Hendriks.

iCommons

Creative Commons Nederland maakt deel uit van het iCommons project. Het doel van dit project is om de Creative Commons licenties in zo veel mogelijk nationale rechtssystemen beschikbaar te stellen. Na Japan, Brazilië, Finland en Duitsland is Nederland het 5e land buiten de VS waar vertaalde licenties beschikbaar zijn.

In een twintigtal andere landen wordt op dit moment aan de vertalingen gewerkt. Een overzicht is te vinden op de iCommons site.

De Nederlandse vertaling is uitgevoerd door het Instituut voor Informatierecht van de Universiteit van Amsterdam.

Support

DISC/Creative Commons Nederland wordt financieel ondersteund door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het Nationaal Actieplatform Elektronische Snelwegen.

Alternatieve modellen voor auteursrecht

Een symposium over de toekomst van het auteursrecht

15/10/2004

Paul Keller

Bron: Creative Commons Nieuws, <http://nl.creativecommons.org/nieuws/index.php?p=33>

Meer info over het symposium: <http://www.auteursrechtssymposium.nl/>

Op dit artikel is een Creative Commons Licentie van toepassing:
<http://creativecommons.org/licenses/by/1.0/nl/>

Het overgrote deel van de discussie tijdens het door xs4all en Bits of Freedom georganiseerde symposium 'Alternatieve modellen voor auteursrecht' draaide rond de vraag hoe het massale uitwisselen van auteursrechtelijk beschermde werken (filesharing) aan banden gelegd kan worden. Op dit moment zijn er twee concrete voorstellen:

Het eerste model berust op heffingen (op internetaansluitingen of mp3 spelers of computers) zoals ze nu al op blanco media rusten. De opbrengsten van deze heffingen zouden de makers (in sommige modellen ook producenten en platenmaatschappijen) verdeeld moeten worden. Hiermee wordt als het ware filesharing gelegaliseerd door inkomsten voor de makers van de gedeelte werken te creëren.

De andere oplossing is DRM (Digital Rights Management). De entertainmentindustrie hoopt met DRM filesharing aan banden te leggen door ingebouwde technische beveiligingen. Tegelijkertijd moet de nu ook in Nederland begonnen criminalisering van filesharers mensen van het gebruik van p2p platforms afhouden. Het doel van de entertainment industrie is dus file sharing zowel met juridische als ook met technologische middelen voor de gemiddelde consument onmogelijk te maken.

Tijdens het symposium werd er uitgebreid over gediscussieerd welke van de twee benaderingen beter zou zijn. De conclusie bij het slot van de discussie was dat er heffingen moesten komen als DRM systemen niet de beoogde resultaten gaan opleveren. De vertegenwoordigers van de entertainmentindustrie zullen hier natuurlijk erg blij mee zijn.

Nog erger dan dit onambitieuze alternatief-model is natuurlijk het feit dat bijna het hele symposium over de zelfgecreëerde problemen van de muziek industrie ging. Alternatieven in het auteursrecht zijn niet alleen nodig in de film en muziek branche maar ook omdat het auteursrecht absurde vormen heeft aangenomen (qua duur maar ook qua termijn van de bescherming). Voor alle vormen van gebruik, hoe minimaal ook, van een auteursrechtelijk beschermd werk moet men tegenwoordig om autorisatie vragen. Tot 70 jaar na de dood van de makers

Deze situatie is de reden waarom het Nationaal Archief voor Beeld en Geluid haar meer dan 20 jaar omvattende collectie van Journaal uitzendingen niet zo maar op het internet kan zitten, zodat ze door de mensen die ervoor betaald hebben bekeken of hergebruikt kunnen worden of dat musea de vele tienduizenden werken in hun kelders en archieven niet op internet kunnen vertonen. Juist in deze commercieel niet relevante sector van het auteursrecht zijn alternative modellen het hardst nodig.

Misschien is het aan de tijd om het auteursrecht in tweeën te splitsen. Een gedeelte dat het commerciële uitbaten van producten van de entertainmentindustrie regelt. En fatsoenlijke regelingen voor de rest van de auteursrechtelijk beschermde werken: met publieke geld geproduceerde omroepuitzendingen, de collecties van musea en bibliotheken of de creative producten van ons allen die dankzij internet door iedereen gebruikt, verspreid een aangepast kunnen worden.

Links

Auteursrecht - algemeen

Internationaal

WIPO – World Intellectual Property Organization

<http://www.wipo.int/>

Berne Convention

<http://www.wipo.int/treaties/en/ip/berne/>

Rome Convention

<http://www.wipo.int/treaties/en/ip/rome/>

Library of Congress: U.S. Copyright Office, Copyright Basics

<http://www.copyright.gov/circs/circ1.html>

The Copyright Website

<http://www.benedict.com/>

Europees

European Commission: Intellectual Property Rights Helpdesk

<http://www.ipr-helpdesk.org/>

European Commission: Internal Market Directorate General – Intellectual Property

http://europa.eu.int/comm/internal_market/copyright/index_en.htm

Nederland

Nederlandse wet- en regelgeving - Intellectuele Eigendom

<http://www.ivir.nl/wetten/intellectuele-eigendom/nederland.html>

NRC Handelsblad – Dossier Auteursrecht

<http://www.nrc.nl/dossiers/auteursrecht/>

Veel Voorkomende Vragen over het Nederlands auteursrecht

<http://www.iusmentis.com/auteursrecht/nl/vvv/>

DEN – thema "Auteursrecht in het digitale tijdperk"

<http://www.den.nl/thema/auteursrecht.html>

Buma/Stemra

<http://www.bumastemra.nl/>

Stichting Beeldrecht

<http://www.beeldrecht.nl/>

CIER (Centrum voor Intellectueel Eigendomsrecht, Universiteit Utrecht)
<http://www.cier.nl/>

CLI (Computer Law Institute, Vrije Universiteit)
<http://www.cli.vu/>

IVIR (Instituut voor Informatierecht, Universiteit van Amsterdam)
<http://www.ivir.nl/>

Beleidsadviezen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Cultuurpolitiek, auteursrecht en digitalisering
Verkenning door TNO-STB van de gevolgen van digitalisering voor het belang en de betekenis van auteursrecht en naburige rechten. De resultaten van deze studie moeten bijdragen aan een samenhangende cultuurpolitieke visie op auteursrecht in de context van e-cultuur.
September 2003.
http://www.minocw.nl/digitaleomroep/doc/STB-03-26_Auteursrecht.pdf

Ministerie van Economische Zaken
Auteursrecht, Lust of Last? Literatuurstudie
Deze studie waarnaast ook een empirische studie is uitgevoerd gaat aan de hand van 21 recente publicaties in op economische aspecten van het auteursrecht, met name die op innovatie en marktwerking. Als voorlopige algemene implicaties worden genoemd: onzekerheid over welvaartseffecten versterking auteursrecht; aandachtspunten verder alternatieve mechanismen voor het auteursrecht, de situatie bij beperkingen van het auteursrecht, relatie netwerkeffecten en auteursrecht en effecten auteursrecht bij dominante technologieën.
Maart 2004.
<http://apps.ez.nl/publicaties/pdfs/04106.pdf>

Open Content & Creative Commons

Creative Commons

<http://www.creativecommons.org/>

<http://www.creativecommons.nl/>

Wikipedia, the free encyclopedia

<http://www.wikipedia.org/>

MIT OpenCourseWare

<http://ocw.mit.edu/>

Internet Archive: Open Source Movies

http://www.archive.org/movies/opensource_movies.php

BBC - Press Office - Creative Archive

http://www.bbc.co.uk/pressoffice/pressreleases/stories/2004/05_may/26/creative_archive.shtml

Wired News: BBC to open content floodgates (16 juni 2004)

"The British Broadcasting Corporation's Creative Archive, one of the most ambitious free digital content projects to date, is set to launch this fall with thousands of three-minute clips of nature programming. The effort could goad other organizations to share their professionally produced content with Web users."

<http://www.wired.com/news/culture/0,1284,63857,00.html>

Planet - Tweede Kamer wil vrije omroepbeelden online (18 oktober 2004)

"De Tweede Kamer zal de regering vragen om de beelden van de publieke omroep grotendeels vrij te maken voor online verspreiding.

Dat hebben Tweede Kamerleden van de regeringspartijen CDA en VVD en van de oppositiepartijen PvdA en GroenLinks toegezegd tijdens een debat over online rechten."

<http://www.planet.nl/planet/show/id=118880/contentid=516888/sc=2a5e62>